ഋഭുഗീത അധ്യായം 37
സർവസിദ്ധാന്തപ്രകരണം

ഋഭുഃ -
നിദാഘ ശൃണു വക്ഷ്യാമി രഹസ്യം പരമദ്ഭുതം .
ശ്ലോകൈകശ്രവണേനൈവ സദ്യോ മോക്ഷമവാപ്നുയാത് .. 37.1..

ഇദം ദൃഷ്ടം പരം ബ്രഹ്മ ദൃശ്യവദ്ഭാതി ചിത്തതഃ .
സർവം ചൈതന്യമാത്രത്വാന്നാന്യത്കിഞ്ചന വിദ്യതേ .. 37.2..

ഇദമേവ ഹി നാസ്ത്യേവ അയമിത്യപി നാസ്തി ഹി .
ഏക ഏവാപ്യണുർവാപി നാസ്തി നാസ്തി ന സംശയഃ .. 37.3..

വ്യവഹാരമിദം ക്വാപി വാർതാമാത്രമപി ക്വ വാ .
ബന്ധരൂപം ബന്ധവാർതാ ബന്ധകാര്യം പരം ച വാ .. 37.4..

സന്മാത്രകാര്യം സന്മാത്രമഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയം .
ദുഃഖം സുഖം വാ ബോധോ വാ സാധകം സാധ്യനിർണയഃ .. 37.5..

ആത്മേതി പരമാത്മേതി ജീവാത്മേതി പൃഥങ്ങ് ന ഹി .
ദേഹോഽഹമിതി മൂർതോഽഹം ജ്ഞാനവിജ്ഞാനവാനഹം .. 37.6..

കാര്യകാരണരൂപോഽഹമന്തഃകരണകാര്യകം .
ഏകമിത്യേകമാത്രം വാ നാസ്തി നാസ്തീതി ഭാവയ .. 37.7..

സർവസങ്കല്പമാത്രേതി സർവം ബ്രഹ്മേതി വാ ജഗത് .
തത്ത്വജ്ഞാനം പരം ബ്രഹ്മ ഓങ്കാരാർഥം സുഖം ജപം .. 37.8..

ദ്വൈതാദ്വൈതം സദാദ്വൈതം തഥാ മാനാവമാനകം .
സർവം ചൈതന്യമാത്രത്വാന്നാന്യത്കിഞ്ചന വിദ്യതേ .. 37.9..

ആത്മാനന്ദമഹം ബ്രഹ്മ പ്രജ്ഞാനം ബ്രഹ്മ ഏവ ഹി .
ഇദം രൂപമഹം രൂപം പ്രിയാപ്രിയവിചാരണം .. 37.10..

യദ്യത്സംഭാവ്യതേ ലോകേ യദ്യത്സാധനകല്പനം .
യദ്യന്തരഹിതം ബ്രഹ്മഭാവനം ചിത്തനിർമിതം .. 37.11..

സ്ഥൂലദേഹോഽഹമേവാത്ര സൂക്ഷ്മദേഹോഽഹമേവ ഹി .
ബുദ്ധേർഭേദം മനോഭേദം അഹങ്കാരം ജഡം ച തത് .. 37.12..

സർവം ചൈതന്യമാത്രത്വാന്നാന്യത്കിഞ്ചന വിദ്യതേ .
ശ്രവണം മനനം ചൈവ സാക്ഷാത്കാരവിചാരണം .. 37.13..

ആത്മൈവാഹം പരം ചൈവ നാഹം മോഹമയം സ്വയം .
ബ്രഹ്മൈവ സർവമേവേദം ബ്രഹ്മൈവ പരമം പദം .. 37.14..

ബ്രഹ്മൈവ കാരണം കാര്യം ബ്രഹ്മൈവ ജഗതാം ജയഃ .
ബ്രഹ്മൈവ സർവ ചൈതന്യം ബ്രഹ്മൈവ മനസായതേ .. 37.15..

ബ്രഹ്മൈവ ജീവവദ്ഭാതി ബ്രഹ്മൈവ ച ഹരീയതേ .
ബ്രഹ്മൈവ ശിവവദ്ഭാതി ബ്രഹ്മൈവ പ്രിയമാത്മനഃ .. 37.16..

ബ്രഹ്മൈവ ശാന്തിവദ്ഭാതി ബ്രഹ്മണോഽന്യന്ന കിഞ്ചന .
നാഹം ന ചായം നൈവാന്യന്നോത്പന്നം ന പരാത്പരം .. 37.17..

ന ചേദം ന ച ശാസ്ത്രാർഥം ന മീമാംസം ന ചോദ്ഭവം .
ന ലക്ഷണം ന വേദാദി നാപി ചിത്തം ന മേ മനഃ .. 37.18..

ന മേ നായം നേദമിദം ന ബുദ്ധിനിശ്ചയം സദാ .
കദാചിദപി നാസ്ത്യേവ സത്യം സത്യം ന കിഞ്ചന .. 37.19..

നൈകമാത്രം ന ചായം വാ നാന്തരം ന ബഹിർന ഹി .
ഈഷണ്മാത്രം ച ന ദ്വൈതം ന ജന്യം ന ച ദൃശ്യകം .. 37.20..

ന ഭാവനം ന സ്മരണം ന വിസ്മരണമണ്വപി .
ന കാലദേശകലനം ന സങ്കല്പം ന വേദനം .. 37.21..

ന വിജ്ഞാനം ന ദേഹാന്യം ന വേദോഽഹം ന സംസൃതിഃ .
ന മേ ദുഃഖം ന മേ മോക്ഷം ന ഗതിർന ച ദുർഗതിഃ .. 37.22..

നാത്മാ നാഹം ന ജീവോഽഹം ന കൂടസ്ഥോ ന ജായതേ .
ന ദേഹോഽഹം ന ച ശ്രോത്രം ന ത്വഗിന്ദ്രിയദേവതാ .. 37.23..

സർവം ചൈതന്യമാത്രത്വാത്സർവം നാസ്ത്യേവ സർവദാ .
അഖണ്ഡാകാരരൂപത്വാത്സർവം നാസ്ത്യേവ സർവദാ .. 37.24..

ഹുങ്കാരസ്യാവകാശോ വാ ഹുങ്കാരജനനം ച വാ .
നാസ്ത്യേവ നാസ്തി നാസ്ത്യേവ നാസ്തി നാസ്തി കദാചന .. 37.25..

അന്യത്പദാർഥമല്പം വാ അന്യദേവാന്യഭാഷണം .
ആത്മനോഽന്യദസത്യം വാ സത്യം വാ ഭ്രാന്തിരേവ ച .. 37.26..

നാസ്ത്യേവ നാസ്തി നാസ്ത്യേവ നാസ്തി ശബ്ദോഽപി നാസ്തി ഹി .
സർവം ചൈതന്യമാത്രത്വാത്സർവം നാസ്ത്യേവ സർവദാ .. 37.27..

സർവം ബ്രഹ്മ ന സന്ദേഹോ ബ്രഹ്മൈവാഹം ന സംശയഃ .
വാക്യം ച വാചകം സർവം വക്താ ച ത്രിപുടീദ്വയം .. 37.28..

ജ്ഞാതാ ജ്ഞാനം ജ്ഞേയഭേദം മാതൃമാനമിതി പ്രിയം .
യദ്യച്ഛാസ്ത്രേഷു നിർണീതം യദ്യദ്വേദേഷു നിശ്ചിതം .. 37.29..

പരാപരമതീതം ച അതീതോഽഹമവേദനം .
ഗുരുർഗുരൂപദേശശ്ച ഗുരും വക്ഷ്യേ ന കസ്യചിത് .. 37.30..

ഗുരുരൂപാ ഗുരുശ്രദ്ധാ സദാ നാസ്തി ഗുരുഃ സ്വയം .
ആത്മൈവ ഗുരുരാത്മൈവ അന്യാഭാവാന്ന സംശയഃ .. 37.31..

ആത്മനഃ ശുഭമാത്മൈവ അന്യാഭാവാന്ന സംശയഃ .
ആത്മനോ മോഹമാത്മൈവ ആത്മനോഽസ്തി ന കിഞ്ചന .. 37.32..

ആത്മനഃ സുഖമാത്മൈവ അന്യന്നാസ്തി ന സംശയഃ .
ആത്മന്യേവാത്മനഃ ശക്തിഃ ആത്മന്യേവാത്മനഃ പ്രിയം .. 37.33..

ആത്മന്യേവാത്മനഃ സ്നാനം ആത്മന്യേവാത്മനോ രതിഃ .
ആത്മജ്ഞാനം പരം ശ്രേയഃ ആത്മജ്ഞാനം സുദുർലഭം .. 37.34..

ആത്മജ്ഞാനം പരം ബ്രഹ്മ ആത്മജ്ഞാനം സുഖാത്സുഖം .
ആത്മജ്ഞാനാത്പരം നാസ്തി ആത്മജ്ഞാനാത്സ്മൃതിർന ഹി ..
37.35..

ബ്രഹ്മൈവാത്മാ ന സന്ദേഹ ആത്മൈവ ബ്രഹ്മണഃ സ്വയം .
സ്വയമേവ ഹി സർവത്ര സ്വയമേവ ഹി ചിന്മയഃ .. 37.36..

സ്വയമേവ ചിദാകാശഃ സ്വയമേവ നിരന്തരം .
സ്വയമേവ ച നാനാത്മാ സ്വയമേവ ച നാപരഃ .. 37.37..

സ്വയമേവ ഗുണാതീതഃ സ്വയമേവ മഹത്സുഖം .
സ്വയമേവ ഹി ശാന്താത്മാ സ്വയമേവ ഹി നിഷ്കലഃ .. 37.38..

സ്വയമേവ ചിദാനന്ദഃ സ്വയമേവ മഹത്പ്രഭുഃ .
സ്വയമേവ സദാ സാക്ഷീ സ്വയമേവ സദാശിവഃ .. 37.39..

സ്വയമേവ ഹരിഃ സാക്ഷാത്സ്വയമേവ പ്രജാപതിഃ .
സ്വയമേവ പരം ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മ ഏവ സ്വയം സദാ .. 37.40..

സർവം ബ്രഹ്മ സ്വയം ബ്രഹ്മ സ്വയം ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .
ദൃഢനിശ്ചയമേവ ത്വം സർവഥാ കുരു സർവദാ .. 37.41..

വിചാരയൻസ്വയം ബ്രഹ്മ ബ്രഹ്മമാത്രം സ്വയം ഭവേത് .
ഏതദേവ പരം ബ്രഹ്മ അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.42..

ഏഷ ഏവ പരോ മോക്ഷ അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .
ഏഷ ഏവ കൃതാർഥോ ഹി ഏഷ ഏവ സുഖം സദാ .. 37.43..

ഏതദേവ സദാ ജ്ഞാനം സ്വയം ബ്രഹ്മ സ്വയം മഹത് .
അഹം ബ്രഹ്മ ഏതദേവ സദാ ജ്ഞാനം സ്വയം മഹത് .. 37.44..

അഹം ബ്രഹ്മ ഏതദേവ സ്വഭാവം സതതം നിജം .
അഹം ബ്രഹ്മ ഏതദേവ സദാനിത്യം സ്വയം സദാ .. 37.45..

അഹം ബ്രഹ്മ ഏതദേവ ബന്ധനാശം ന സംശയഃ .
അഹം ബ്രഹ്മ ഏതദേവ സർവസിദ്ധാന്തനിശ്ചയം .. 37.46..

ഏഷ വേദാന്തസിദ്ധാന്ത അഹം ബ്രഹ്മ ന സംശയഃ .
സർവോപനിഷദാമർഥഃ സർവാനന്ദമയം ജഗത് .. 37.47..

മഹാവാക്യസ്യ സിദ്ധാന്ത അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .
സാക്ഷാച്ഛിവസ്യ സിദ്ധാന്ത അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.48..

നാരായണസ്യ സിദ്ധാന്ത അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .
ചതുർമുഖസ്യ സിദ്ധാന്ത അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.49..

ഋഷീണാം ഹൃദയം ഹ്യേതദ്ദേവാനാമുപദേശകം .
സർവദേശികസിദ്ധാന്ത അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.50..

യച്ച യാവച്ച ഭൂതാനാം മഹോപദേശ ഏവ തത് .
അഹം ബ്രഹ്മ മഹാമോക്ഷം പരം ചൈതദഹം സ്വയം .. 37.51..

അഹം ചാനുഭവം ചൈതന്മഹാഗോപ്യമിദം ച തത് .
അഹം ബ്രഹ്മ ഏതദേവ സദാജ്ഞാനം സ്വയം മഹത് .. 37.52..

മഹാപ്രകാശമേവൈതത് അഹം ബ്രഹ്മ ഏവ തത് .
ഏതദേവ മഹാമന്ത്രം ഏതദേവ മഹാജപഃ .. 37.53..

ഏതദേവ മഹാസ്നാനമഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .
ഏതദേവ മഹാതീർഥമഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.54..

ഏതദേവ മഹാഗംഗാ അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .
ഏഷ ഏവ പരോ ധർമ അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.55..

ഏഷ ഏവ മഹാകാശ അഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .
ഏതദേവ ഹി വിജ്ഞാനമഹം ബ്രഹ്മാസ്മി കേവലം .
സർവസിദ്ധാന്തമേവൈതദഹം ബ്രഹ്മേതി നിശ്ചയഃ .. 37.56..

സവ്യാസ+വ്യതയാദ്യ-വഞ്ജ-ഹൃദയാ
ഗോപോദ-ഹാര്യഃ സ്രിയഃ
പശ്യ+ന്ത്യംബുജ-മിത്ര-മണ്ഡലഗതം
ശംഭും ഹിര+ണ്യാത്മകം .
സർവത്ര+ പ്രസൃതൈഃഖ് കരൈർ/ജഗദിദം
പുഷ്ണാതി മുഷ്ണ+ന്ധനൈഃ
ഘ്യൃഷ്ടം ചൗഷധി-ജാല-മംബു-നികരൈർ/
വിശ്വോത്ഥ-ധൂതം ഹരഃ .. 37.57..

.. ഇതി ശ്രീശിവരഹസ്യേ ശങ്കരാഖ്യേ ഷഷ്ഠാംശേ ഋഭുനിദാഘസംവാദേ
സർവസിദ്ധാന്തപ്രകരണം നാമ സപ്തത്രിംശോഽധ്യായഃ ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
25.7.2024